

ความสัมพันธ์ระหว่าง เวลาที่บุคลากรพยาบาลใช้ในการพยาบาล
ผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันกับผลลัพธ์ของการพยาบาลและความพึงพอใจของผู้ป่วย

นางสาววราพร หาญคณะ เตรงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-845-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016484

110307060

RELATIONSHIPS BETWEEN NURSING CARE TIME USED
BY NURSING PERSONNEL ON NURSING CARE OF ACUTE MYOCARDIAL
INFARCT PATIENTS AND NURSING OUTCOMES AND PATIENTS' SATISFACTION

Miss Waraporn Hankunaseth

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Nursing Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-845-1

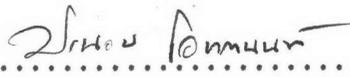

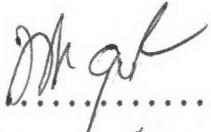
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่าง เวลาที่บุคลากรพยาบาลใช้ในการพยาบาลผู้ป่วย
 กลุ่มเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันกับผลลัพธ์ของการพยาบาลและความพึงพอใจ
 ของผู้ป่วย
 โดย นางสาววราพร งามคุณะ เศรษฐ์
 ภาควิชา พยาบาลศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญาบุรีรักษ์

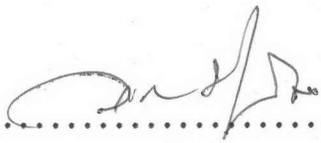
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติเห็นวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โบทกานนท์)

 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญาบุรีรักษ์)

 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. วรภา ปุฒิชิต)

วราพร ชาญคณะ เศรษฐ์ : ความสัมพันธ์ระหว่าง เวลาที่บุคลากรพยาบาลใช้ในการพยาบาล
ผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันกับผลลัพธ์ของการพยาบาล และความพึงพอใจของผู้ป่วย
(RELATIONSHIPS BETWEEN NURSING CARE TIME USED BY NURSING PERSONNEL
ON NURSING CARE OF ACUTE MYOCARDIAL INFARCT PATIENTS AND NURSING
OUTCOMES AND PATIENTS' SATISFACTION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. พวงรัตน์ บุญผกาอนุรักษ์,
180 หน้า. ISBN 974-577-845-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เวลาการพยาบาลที่บุคลากรพยาบาล
ใช้ในการพยาบาลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน กับผลลัพธ์ของการพยาบาลและวิเคราะห์เวลาการ
พยาบาล ที่บุคลากรพยาบาลให้กับผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน และวิเคราะห์เวลาการพยาบาลใน
รูปแบบของการพยาบาลที่เกิดผลต่อผู้ป่วยโดยตรงและอ้อม ตัวอย่างประชากรที่ศึกษาคือ ผู้ป่วยกล้ามเนื้อ
หัวใจตายเฉียบพลันที่เข้ารับการรักษาพยาบาลในหอผู้ป่วยโรคหัวใจในช่วงเวลาวิกฤต 72 ชั่วโมงแรก
กลุ่มตัวอย่างประชากรโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเกตโดยตรง
อย่างต่อเนื่องจากการสังเกตทั้งหมด 21 ครั้ง เป็นเวลา 180 ชั่วโมง ด้วยแบบสังเกตและแบบวัดที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น คือ เกณฑ์การจัดประเภทผู้ป่วยตามระดับการเจ็บป่วย แบบบันทึกเวลากิจกรรมการพยาบาลและ
แบบประเมินผลลัพธ์ของการพยาบาลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันที่ได้ผ่านกระบวนการทดสอบความตรง
ตามเนื้อหา และหาความเที่ยงของการสังเกตแล้วทั้งหมด

ผลการวิจัยพบว่า

1. เวลาการพยาบาล และผลลัพธ์ของการพยาบาลมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันแต่ไม่สามารถ
อธิบายได้ด้วยวิธีการทางสถิติ
2. พยาบาลวิชาชีพใช้เวลาโดยรวมเฉลี่ยต่อเวรในการพยาบาลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตาย
เฉียบพลันมากกว่าผู้ช่วยพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. พยาบาลวิชาชีพและผู้ช่วยพยาบาลใช้เวลาในการพยาบาลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตาย
เฉียบพลันเป็นการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในรูปแบบของการพยาบาลที่เกิดผลต่อผู้ป่วยโดยตรงและ
อ้อมแตกต่างกัน
4. ค่าเฉลี่ยจำนวนเวลาการพยาบาลโดยรวมของบุคลากรพยาบาล ที่ปฏิบัติต่อผู้ป่วยกล้ามเนื้อ
หัวใจตายเฉียบพลัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญตามระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วย

ภาควิชา พยาบาลศึกษา
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2532

ลายชื่อนิติ. *Am. Anantapong*.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา. *Dr. Yul*.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

WARAPORN HANKUNASETH : RELATIONSHIPS BETWEEN NURSING CARE TIME USED BY NURSING PERSONNEL ON NURSING CARE OF ACUTE MYOCARDIAL INFARCT PATIENTS AND NURSING OUTCOMES AND PATIENTS' SATISFACTION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PUANGRAI BOONYANURAK, Ed.D., 180 PP. ISBN 974-577-845-1

The purposes of this research were to study the relationships between nursing care time provided for acute myocardial infarct patients and nursing outcomes, to analyze nursing care time spent by nursing personnel for myocardial infarct patients, and to analyze direct and indirect nursing care productive time. The sample selected by purposive sampling method was acute myocardial infarct patients admitted in coronary care unit within 72 critical period hours. Data collecting taken by continuous direct observation method was 21 shifts or 180 hours. Instruments developed by the investigator were indicated by 1) Criteria to categorized the AMI patient classes clinical severity of cardiogenic complications, 2) Nursing care productive time activities recording form and 3) Nursing outcomes evaluation checklist. Those instruments has gone through the process of content validation and reliability testing.

The major findings were as follows:

1) There was negatively related between nursing care time and nursing outcomes but no statistically significant.

2) Mean score of nursing care time provided for myocardial infarct patients by professional nurses was higher than practical nurses' nursing care time at .01 significant level.

3) Amount of direct and indirect care productive time provided for myocardial infarct patients were different as considering in each activities which professional nurses and practical nurses spend there time for.

4) Mean score of total nursing care time spent by nursing personnel for myocardial infarct patients was different when classified patients by levels of severity.

ภาควิชา พยาบาลศึกษา
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ประสบการณ์จากงานวิจัยครั้งนี้ นับได้ว่าเป็นสิ่งที่ให้คุณค่าอย่างสูงสุดแก่ชีวิตของ
ผู้วิจัยครั้งหนึ่ง

คุณประโยชน์ที่ได้รับอันมีค่ายิ่งนอกเหนือจากการได้เรียนรู้และ ได้ฝึกหัดการสร้างงาน
ขึ้นด้วยตนเองแล้วสิ่งที่น่าอาลัยมึ่เลือนได้ก็คือ

การได้ตัวแบบ "นักทำงาน" จากความประทับใจส่วนตัว ความเคารพและซาบซึ้ง
ในความเมตตากรุณาจากจิตวิญญาณของความเป็นครูที่ศิษย์ได้รับจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยา
นิพนธ์รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญญาบุรุษย์ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังประทับใจในความกรุณาให้
คำแนะนำช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจากรองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณมา บุณยชาติ รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอบทานนท์ และ
ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่านจากสถาบันต่างๆ

การได้ประจักษ์ในความอบอุ่น เอื้ออาทรห่วงใยและการให้ความช่วยเหลืออย่าง
จริงจังของเพื่อน พี่และน้อง ผู้วิจัยขอขอบคุณในความมีน้ำใจของเพื่อน คุณชรัสนิกุล ยิ้มบุณยะ
คุณประชิด ศราธพันธ์ คุณทวีศรี กรีทอง และคุณวิวรรธ พงษ์เทพ พี่ๆ คุณดวงจันทร์ ทิพย์บริษา
คุณสุกัญญา ฉัตรสุวรรณ คุณพัชรา อินทรสุข และน้องๆ ซี.ซี.ยู ตลอดจนทีมผู้ช่วยวิจัยที่เข้มแข็ง
คุณศรีอรุณ คุณดาราวรรณ และคุณบั้นหทัย ขอขอบคุณคนทั่วไป ผู้ให้ความช่วยเหลือในการพิมพ์งาน
จนลุล่วง คำกล่าวใดๆ คงมีอาจทดแทนคุณูปการของทุกท่านทั้งที่กล่าวนามและมีอาจกล่าวนาม
ได้หมดแน่นอนได้เท่ากับบิดานและการปฏิบัติต่อกัน รวมทั้งการปฏิบัติต่อวิชาซีพีบีเอในเบื้องหน้า

ท้ายที่สุดผู้วิจัยคงไม่มีโอกาสได้ศึกษาในสถาบันแห่งนี้ หากปราศจากความรัก ความ
อบอุ่นที่ได้รับจากทุกคนในบ้าน คุณความดีและสิ่งอันปรากฏเป็นประโยชน์จากงานวิจัย ผู้วิจัยขอ
มอบให้คุณพ่อ คุณแม่ผู้ซึ่ง เป็นเสมือนพระแห่งชีวิตของลูก ขอขอบคุณ "พี่ต๋ม" และ เหตุการณ์ชีวิต
ที่เพิ่งผ่านพ้นที่ให้คุณภาวะและช่วยคืนสภาพลักษณะที่หายไปให้กับผู้วิจัย

12 พฤษภาคม 2533

วราพร หาญคุณะ เศรษฐ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ปัญหาของการวิจัย	8
เหตุผลและแนวสมมติฐาน	9
ขอบเขตการวิจัย	10
ข้อตกลงเบื้องต้น	10
ข้อจำกัดของการวิจัย	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	12
2 บรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
เวลาการพยาบาลและการวัดเวลาการพยาบาล	15
ผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน	22
พยาธิสภาพ	23
การพยาบาลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันในหออภิบาล	24
ผลลัพธ์ของการพยาบาลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน	28
ความพึงพอใจในบริการของผู้ป่วย	29
การศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ป่วยในต่างประเทศ	35
เครื่องมือการวัดความพึงพอใจของผู้ป่วย	40
ความสำคัญของการประเมินประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรเวลาและการวัด ผลลัพธ์ของงานในการบริหารองค์การพยาบาล	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
3	วิธีดำเนินการวิจัย	50
	ประชากรและตัวอย่างประชากร	50
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
	การสร้างเครื่องมือ	58
	คุณภาพของเครื่องมือ	60
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
	การวิเคราะห์ข้อมูล	64
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
5	สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล	83
	สรุปผลการวิจัย	85
	อภิปรายผลการวิจัย	89
	ข้อเสนอแนะ	100
	บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	ก. รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	109
	ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	111
	ค. แสดงวิธีการคำนวณค่าสถิติต่างๆ	176
	ประวัติผู้เขียน	181

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถานภาพของตัวอย่างประชากร	66
2	จำนวนและร้อยละของบุคลากร ผู้ป่วย ประเภทของผู้ป่วยในแต่ละเวร และประเภทของเวร	67
3	ค่าเฉลี่ยเวลาการพยาบาลต่อเวร (ชั่วโมง) ที่บุคลากรพยาบาลเข้าในการ พยาบาลผู้ป่วยกล่อมเนื้อหัวใจตาย เจียบพลันกับค่าเฉลี่ยคะแนนผลลัพธ์ของ การพยาบาลต่อเวรจำแนกตามผู้ป่วย	68
4	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง เวลาการพยาบาล (ชั่วโมง) ที่บุคลากร พยาบาลเข้าในการพยาบาลผู้ป่วยกล่อมเนื้อหัวใจตาย เจียบพลันและผลลัพธ์ ของการพยาบาล	70
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ เวลาการพยาบาล (ชั่วโมง) ที่ให้กับผู้ป่วยกล่อมเนื้อหัวใจตาย เจียบพลันต่อเวร จำแนกตามประเภท ของบุคลากร	71
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ เวลาการพยาบาล (ชั่วโมง) ที่ให้กับผู้ป่วยกล่อมเนื้อหัวใจตาย เจียบพลัน จำแนกตามรูปแบบของกิจกรรม การพยาบาลที่เกิดผลต่อผู้ป่วย	72
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ เวลาการพยาบาล (ชั่วโมง) ใน รูปแบบของกิจกรรมการพยาบาลที่เกิดผลต่อผู้ป่วยโดยตรง จำแนกตาม ประเภทบุคลากร	73
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ เวลาการพยาบาล (ชั่วโมง) ในรูปแบบของกิจกรรมการพยาบาลที่เกิดผลต่อผู้ป่วยโดยอ้อม จำแนกตาม ประเภทบุคลากร	74
9	ค่าเฉลี่ยของ เวลาการพยาบาล (ชั่วโมง) ในรูปแบบของกิจกรรมการ พยาบาลที่เกิดผลต่อผู้ป่วยโดยตรงของพยาบาลวิชาชีพจำแนกตามประเภท ของกิจกรรมการพยาบาล	75
10	ค่าเฉลี่ยของ เวลาการพยาบาล (ชั่วโมง) ในรูปแบบของกิจกรรมการ พยาบาลจำแนกตามประเภทของกิจกรรมการพยาบาล	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	ค่าเฉลี่ยของเวลาการพยาบาล(ชั่วโมง) ในรูปแบบของกิจกรรมการพยาบาลที่เกิดผลต่อผู้ป่วยโดยอ้อมของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามประเภทของกิจกรรมการพยาบาล	77
12	เฉลี่ยของ เวลาการพยาบาล(ชั่วโมง) รูปแบบของกิจกรรมการพยาบาลที่เกิดผลต่อผู้ป่วยโดยอ้อมของผู้ช่วยพยาบาล จำแนกตามประเภทของการพยาบาล	78
13	ค่าเฉลี่ยของ เวลาการพยาบาล(ชั่วโมง) ที่บุคลากรพยาบาลใช้ในการพยาบาลผู้ป่วยกล่อม เนื้อหาวงเจตตายเจียบพลันและผลลัพธ์ของการพยาบาล จำแนกตาม	79
14	ค่าเฉลี่ยของ เวลาการพยาบาล(ชั่วโมง) ที่บุคลากรพยาบาลใช้ในการพยาบาลผู้ป่วยกล่อม เนื้อหาวงเจตตายเจียบพลัน จำแนกตามประเภทผู้ป่วยที่มีระดับการเจ็บป่วยแตกต่างกัน ประเภทของบุคลากรพยาบาล และตามรูปแบบของกิจกรรมการพยาบาลที่เกิดผลต่อผู้ป่วย	80
15	ค่าเฉลี่ยผลลัพธ์ของการพยาบาล(คะแนน)ต่อเวร จำแนกตามประเภทของผลลัพธ์การพยาบาล	81
16	ค่าเฉลี่ยผลลัพธ์ของการพยาบาล จำแนกตามเกณฑ์ผลลัพธ์และตามประเภทผู้ป่วยที่มีระดับการเจ็บป่วยแตกต่างกัน	82

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	บันทึกการประเมินตนเองของแคนทริส	43
2	แผนภูมิแท่งแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเวลาการพยาบาลและผลลัพธ์ของ การพยาบาลต่อเวรของตัวอย่างประชากร	69